

Basın Açıklaması

Tıbbi Muafiyet Sorunu, Ürdün'deki Zayıf Sağlık Politikasının Sonuçlarından Biridir

Milletvekilleri ve hükümet arasında tıbbi muafiyet dosyası hakkında karşılıklı suçlamalar havada uçtu. Hükümet, harcamaların rasyonalizasyonu, gerçek hak sahiplerine muafiyet verilmesinin kontrol ve verilerin Kraliyet Divanı'nda olduğu bahanesiyle bu dosyanın yönetimini Kraliyet Divanı'na devretti. Milletvekilleri buna sert bir şekilde itiraz ettiler. Kraliyet Divanı'na ek yük getirmemek bahanesiyle tıbbi muafiyet dosyasının Başbakanlığa iade edilmesi talebinde bulundular. Belki de milletvekillerin bu itirazı, hizmet ikramiyesi olarak kabul edilen tıbbi muafiyet hizmetinden mahrum bırakılmaları ile ilgili olabilir. Milletvekilleri için bu hizmet oy deposu ve tabanlarını konsolide etmenin bir yoludur. Bu yetkiler Kraliyet Divanı'na geçince bunu yapamayacaklar, ikramiyeler sarayın tekelinde olacak.

Bu muafiyetlerin ardındakilere incelemeyen önce hükümet her bütçede sağlık muafiyetlerine en az 100 milyon dinar ayırmış ama her yıl bu meblağ aşılmıştır. Bir yıl 450 milyon dinar başka yıl 280 milyon dinar, geçen yıl sonunda ise 220 milyon dinar aşıldığını görüyoruz. Sağlık muafiyetleri, mekanizmanın doğru olduğunu varsayarak bu parayı hak sahiplerine verecek bir mekanizma ile kontrol edilmelidir. Sağlık muafiyetleri Ürdün'deki zayıf sağlık politikasının bir parçasıdır ve başarısızdır, zira halkın bu hayati çıkarımın tedavisinde kapitalist faydacı politika temel alınmaktadır.

Milletvekilleri, hükümet ve Kraliyet Divanı arasında yaşanan sert tartışmada hastaların, muhtaçların ve hak sahiplerinin sağlık hizmetleriyle ilgili tek bir kanıt bile yok. Aksine tartışmanın ana konusu, yetkiler ve ayrıcalıklardır. Muafiyet maddesi, maddi ve siyasi kazanımlar ve bu imtiyazların paylaşımı fasıllardan biridir. Etki ve sadakat sahibi birçok insan sağlık muafiyetinden kar elde etmektedir. Bu yüzden hükümetin, milletvekillerin ve Kraliyet Divanı'nın ayrıcalıklarını koruyan bir orta çözüme varılmıştır. 20 Mart 2023 Pazartesi günü Meclis Başkanı Ahmed El Safadi, muafiyet konusunun oybirliğiyle sona erdiğini ve her milletvekiline 10 yeni muafiyet verileceğini, kanser ve kalp hastaları için muafiyetlerin açık olduğunu duyurdu. Böylece hükümet Uluslararası Para Fonu'nun ekonomik buyrukların bir kısmını yerine getirmekte, milletvekilleri halkın hizmetkârı olduğu rolünü üstlenmekte, ihmalkâr siyasi rollerini örtbas etmektedirler.

Sorun, tıbbi muafiyet maddesinde değildir, yalnızca bu maddenin araştırılması ayıptır. Aksine sorun, tüm yönleriyle tıbbi sağlık politikasında ve buna dayalı temellerde yatmaktadır. En belirgin özellikleri şunlardır:

1- Sağlık hizmetlerini denetleyen kurumların çokluğu. Sanki birkaç ülkede yaşıyoruz. Her bir kurumun kendine ait ayrıcalıkları ve bağımsızlığı söz konusu. Bu kurumlar, mevcut sistemde bu kurumları kuran etkili tarafların çıkarları doğrultusunda hareket ediyorlar. Bu yüzden çabaları dağınık ve masraflar artmaktadır. Sağlık Bakanlığı hastaneleri sağlık kurumlarını yönetmektedir. Bu hastaneler sağlık hizmetleri, askeri sağlık hizmetleri, devlet üniversiteleri, özel sektör hizmetleri ve hastanelerdeki gelişmelere ayak uydurmada çok geride kalmışlardır.

2- Sağlık Bakanlığının sağlık hizmetleri standardındaki ihmalkarlık. Gerekli ve uygun tıbbi tedaviler sağlanmıyor. Devlet hastanelerinde özellikle kronik hastalıklar için niceliksel ve niteliksel sağlık hizmetlerinin eksikliği, tıbbi muafiyet konusunu doğurmuştur. Tıbbi muafiyet sanki başka bir ülkedeymiş gibi başka tıbbi kurumlardan tedavi görmeleri için hastalara para ödemektedir.

3- Bu kurumlardaki tıbbi malzeme, ekipman ve ilaç alımlarının çokluğu. Her bir kurumun diğerinden farklı bütçesi var. Karar vericiye olan yakınlığına ve beğenisine göre bütçe belirleniyor. Bu kurumlar devlete çok pahalıya mal oluyorlar ve bunların maliyetini insanlar fahiş vergilerle ceplerinden ödüyorlar.

4- Sağlık sigortası kapitalist sistemin yamalarından biridir ve sağlık hizmetinin maliyetlerini karşılamanın bir yoludur. Vergilere dayalıdır veya kapitalist sistemde devletin icat ettiği sağlık sigorta şirketleri tarafından yapılmaktadır. Kapitalist sistemde devlet, insanların işlerini gütmekle yükümlü değildir. Devletin kusurunu örtbas etmek için sigorta şirketleri üretilmiştir. Sigorta primlerini ödemeyenler sağlık hizmetinden yararlanamaz. İnsanlar, her yıl yüz milyonlarca dinarı eriten tıbbi muafiyetler yoluyla bir ödül olarak tedavi hakkı için rejime yalvarırlar. Eğer bu milyonlar sağlık hizmetleri için doğru şekilde harcanmış olsaydı her yıl modern hizmetlerle donatılmış bir hastane yapılırdı ve mevcut hastaneler yenilenirdi.

Sağlık hizmetlerinde onlarca yıldır devam eden bu krizler karşısında **Hizb-ut Tahrir / Ürdün Vilayeti** Medya Bürosu olarak biz şunu vurguluyoruz:

1- Devlet hastanelerinin içler acısı gerçeği, devletin genel olarak Ürdün halkının işlerini, özel olarak da sağlık hizmetlerini gütmeye konusunda gösterdiği kusur ve ihmalkârlığı kanıtlamaktadır. Bilimsel gelişmelere ayak uyduran hizmetlerin sunulmaması ve kronik hastalıklar için uygun tedavi ve ilaçların sağlanamaması kusurlarından sadece biridir. Bu yüzden sağlık politikası ve dayandığı temelleri radikal bir şekilde gözden geçirmek kaçınılmazdır.

2- Sağlık, insanların onsuz yapamayacakları çıkar ve faydalardan biridir. Peygamber *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, Müslümanlara tedaviyi emretmiş ve Allah'ın bir hastalık indirdiyse mutlaka şifasını ve çaresini de indirdiğini bildirmiştir. Bu, tedavi aramaya ve şifa bulmaya bir teşviktir. Allah ilahta iyileştirici özelliği yaratmıştır. Peygamberimiz *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurmuştur:

“Her derdin bir devası vardır. Eğer o derdin ilacı bulunursa, Allah'ın izniyle o hastalık iyileşir.” [Sahihi Müslim]

“Ey Allah'ın kulları tedavi olunuz! Çünkü yüce Allah, ölüm ve ihtiyarlardan başka şifasını vermediği hiçbir hastalık yaratmamıştır” [Tirmizi]

3- Şeriat, sağlık hizmetlerini devlet ve Halifenin doğrudan sorumlulukları arasında kılmıştır. Bu bağlamda Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurmuştur:

“İman çobandır ve güttüklerinden sorumludur” [Buhari] Sağlık, tebaanın temel ihtiyaçlarından biridir. Zira Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurmuştur:

“Sizlerden her kim vücutça sağlıklı, nefisinden, malından korkusuz ve huzurlu, günlük yiyeceği de yanında olarak sabahlarsa, sanki dünyanın bütün nimetleri kendisinde toplanmış gibi olur.” [Tirmizi ve İbn Mace] Sağlık, gıda ve güvenlik gibi temel bir ihtiyaç kılınmıştır.

4- İslam, tebaanın bireylerine bakışın aynı olmasını emreder. Hilafet Devleti, uyruğunu taşıyan kişiler arasında ayrımcılık yapmaz. Sağlık hizmetinde din, cinsiyet, ırk, yaş veya ikamet yeri dikkate alınmaz.

Hilafet Devletinde sağlık hizmetleri idari sistemi, sağlık hizmetleri ve tedavinin sunulmasında basitlik, hızlilik ve idareyi üstlenenlerin yeterliliğine dayanır. Bu, genel olarak çıkarların halledilmesi gerçekliğinden alınmıştır. Çünkü herhangi bir çıkar sahibi, çıkarının hızlı ve en iyi şekilde halledilmesini arzular. Rasûlullah *Sallallahu Aleyhi ve Sellem*, İmam Müslim'in Sahih'inde rivayet ettiği bir hadiste şöyle buyurmaktadır:

“Muhakkak ki Allah, her şeyde ihsanı yazmıştır. O bakımdan, öldürdüğünüz vakit güzel bir şekilde öldürünüz. Kestiğiniz vakit güzel bir şekilde kesim yapınız. Sizden kesim yapacak kişi bıçağım iyice bileylesin ve keseceği hayvanı rahatlatın.”

6- Devlet, zengin olup tedavi masrafını karşılayabilecek durumda olmalarına ya da yoksul olup karşılayamayacak durumda olmamalarına bakılmaksızın tebaanın bireylerine ücretsiz sağlık hizmeti sağlar. Çünkü sağlığın korunması, zengin-fakir tüm insanlar için temel bir ihtiyaçtır.

7- Bu kadar kapsamlı ve ücretsiz sağlık hizmetlerinin devlet hazinesine getireceği yüke bakılmaz. Sağlık sorununa ekonomik bir sorundan ziyade insani bir sorunu olarak bakılır. Amaç, en iyi ve eksiksiz şekilde tebaaya sağlık hizmetini sunmaktır. Devletin tasarrufu veya kaynakların idaresi değildir.

8- Sağlık hizmetleri, zorunlu bir ihtiyaçtır. Sağlık hizmetleri sağlanması ümmetin yaşamsal çıkarlarından kabul edilir. Yokluğu ümmetin hayatını tehdit eder. Bu sebeple İslam Devleti, sağlık hizmetleri açısından diğer ülkelerin en ön sıralarında yer almalıdır. Sağlık hizmetleri için gerekli üslup ve araçları icat etmek için bilimsel ve pratik olarak nitelikli uzman doktor ve bilim adamları grubu yetiştirmeli, onlara maksimum düzeyde araştırma ve bilimsel icat olanakları sağlamalıdır. Amaç, İslam Devleti'nin sağlık hizmetlerinin kontrolünü ele geçirmesi ve kendi kendine yeterli hale gelmesidir.

İşte **Hizb-ut Tahrir**, sağlık hizmetleri politikasına ve ümmetin çıkarlarının güdülmesine böyle bakıyor. Ümmetle birlikte kurmak için çalıştığı Hilafet Devletine ne kadar hazır olduğunu göstermek amacıyla "Hilafet Devleti'nde Sağlık Politikası" adlı kitabında sağlık hizmetleri politikasının temellerini ve niceliğini açıklamıştır. Bu kitap Allah'ın izniyle sağlık konusunda dünya ülkeleri arasında en ön sıralarda yer alacağını garantişidir. İslami yönetiminin zirvesindeyken uluslar izlenen sağlık politikasına imrenerek bakmışlardır.

قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ "De ki: "İşte bu benim yolumdur. Ben ve bana uyanlar bilerek Allah'a çağırırız. Allah'ın şanı yücedir. Ben, Allah'a ortak koşanlardan değilim." [Yusuf 108]

حزب التحرير
Hizb-ut Tahrir
Ürdün Vilâyeti
Medya Bürosu

www.hizb-ut-tahrir.org | www.hizb-ut-tahrir.info | www.turkiyevilayeti.com